

SPROSTOWANIE DO RAPORTU

„Przyczyny i konsekwencje globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego i jego przejawy w Polsce”

Dotyczy podrozdziału 7 w rozdziale I, **Badania systemowe globalnych kryzysów i wiedza o ich przewyciężaniu** (s. 35).

Jest:

(A 1)

„Na podstawie zagranicznych badań systemowych, niektórzy polscy eksperci zgodnie przyznają, że obecny kryzys finansowo – gospodarczy jest ujawnioną w 2008 roku fazą kryzysu globalnego, który trwa co najmniej od 1970 roku.”

Powinno być:

(A 2)

„Na podstawie prowadzonych w Polsce badań systemowych formułowana jest hipoteza, że obecny kryzys finansowo – gospodarczy jest ujawnioną w 2008 roku fazą kryzysu globalnego, który trwa co najmniej od 1970 roku.”

Dotyczy znajdującego się na końcu Raportu:

Spisu publikacji źródłowych (s. 122)

Jest:

(B 1) brak w nim danych o prowadzonych przez Lesława Michnowskiego systemowych badaniach istoty kryzysu globalnego oraz uwarunkowań trwałego rozwoju światowej społeczności.

Powinno być:

(B 2)

Michnowski L., GLOBAL GOVERNANCE AND INFORMATION FOR THE WORLD SOCIETY'S SUSTAINABLE DEVELOPMENT, *DIALOGUE AND UNIVERSALISM*, No. 11–12/2010 (tekst opublikowany także przez Klub Rzymski i Polskie Towarzystwo Ekonomiczne), jak również publikacje książkowe i w czasopismach naukowych.

Uzasadnienia (wybrane):

(1) **GLOBAL GOVERNANCE AND INFORMATION FOR THE WORLD SOCIETY'S SUSTAINABLE DEVELOPMENT:**

The current crisis is an open phase of a global crisis. It is a result of a false recognition of this structural crisis, previously described in the Limits to Growth Report. This crisis is not a result of overpopulation, but of the world society's maladjustment to life in a State of Change and Risk.

<http://www.clubofrome.at/news/newsflash95.html>;

<http://www.clubofrome.at/news/sup2011/dl-04-michnowski.pdf> .

<http://www.pte.pl/pliki/2/12/LM-DIALOGUE%20AND%20UNIVERSALISM.pdf>

(2) Prezentacja referatu Lesława Michnowskiego pt: **Spoleczno-informacyjne uwarunkowania zapobieżenia globalnej katastrofie**, wprowadzającego do debaty na temat istoty i metod przewyciężania obecnego kryzysu, podczas jubileuszowego

spotkania z okazji 18 lat Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, w dn. 26 marca 2011 r., w Warszawie:

<http://www.pte.pl/pliki/2/12/PLP26III11.pdf> .

(3) Wypis z recenzji prof. Z. Dmochowskiego:

UWAGI DO OPRACOWANIA L. MICHNOWSKIEGO pt. "SPOŁECZNO-INFORMACYJNE UWARUNKOWANIA ZAPOBIEŻENIA GLOBALNEJ KATASTROFIE":

Zgadzam się z Autorem, że :

Obecny kryzys (systemu finansowego, zadłużenia, bezrobocia, głodu, wojny o dostęp do deficytowych zasobów (naturalnych i przyrodniczych), to jawna faza kryzysu globalnego rozpoznanego ok. 1970 r. Raportem :” Granice wzrostu” (Dennis Meadows i inni), a zarazem skutek błędnej, socjal-darwinistycznej strategii obronnej oraz słabości i braku woli politycznej realizacji strategii trwałego rozwoju światowej społeczności.

(4) Poszerzona prezentacja wystąpienia Lesława Michnowskiego pt: **Współpraca albo katastrofa**, na jubileuszowym spotkaniu "17 lat Polskiego Lobby Przemysłowego" w dn. 20 marca 2010 r ., w Warszawie, w sali konferencyjnej b. RAWAR'u, opublikowana [w:] Polskie Towarzystwo Ekonomiczne:

[Konferencje i seminaria naukowe. http://www.kte.psl.pl/Kryzysglobalnywsp-katastr.ppt](http://www.kte.psl.pl/Kryzysglobalnywsp-katastr.ppt) .

(5) **WIEDZA O PRZYSZŁOŚCI W PRZEWYCIĘŻANIU GLOBALNEGO KRYZYSU** (Wypowiedź Lesława Michnowskiego w Komitecie Prognoz podczas dyskusji nt: Współczesny kryzys światowej gospodarki i jego implikacje dla rozwoju Polski), w: PRZYSZŁOŚĆ ŚWIATA-EUROPA-POLSKA, Biuletyn Komitetu Prognoz "Polska 2000 Plus" przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, Nr 2/2009:

Bez stworzenia możliwości i zapewnienia powszechnego dostępu do wiedzy o przyszłości oraz jej wykorzystywania w polityce i gospodarce, nie będzie można - w świetle moich systemowych badań – trwale przewyciężyć obecny kryzys, który JAWI SIĘ JAKO JAWNA FAZA GLOBALNEGO KRYZYSU CYWILIZACYJNEGO.

<http://www.kte.psl.pl/Wiedzaoprzyszlosci.pdf>.

(6) Michnowski Lesław, **Ekohumanizm i trwały rozwój a koncepcja Cywilizacji Życia i Miłości Jana Pawła II**, w: Rozmaitości ekofilozofii, Episteme 57/2006, Wydawnictwo UKSW i Wszechnicy Mazurskiej, Acta Universitatis Masuriensis, Olecko 2006:

Od ponad trzydziestu lat ludzkość zmagą się z globalnym kryzysem społeczno-gospodarczym i przyrodniczym. Postępuje bezwzględna degradacja środowiska przyrodniczego, zmiany klimatyczne ujawniają swe groźne „oblicze”. Szybciej wyczerpujemy źródła zasobów naturalnych, aniżeli zapewniamy dostęp do alternatywnych ich źródeł. Narasta społeczne rozwarstwienie. Wzrasta zagrożenie obronnym terroryzmem i wojną o dostęp do deficytowych zasobów życia - naturalnych i przyrodniczych. Nasilają się inne zachowania patologiczne. W Polsce obserwujemy radykalnie odmienne, od dobroczynnych - zapowiadanych w 1989 roku przez liberalnych polityków – skutki systemowej transformacji. Kryzys ten jest skutkiem niedostosowania światowej społeczności do życia wspomagane go wysoko rozwiniętą nauką i techniką. Jest on głównie skutkiem braku możliwości eliminowania

negatywnych następstw szybko, wraz z rozwojem naukowo-technicznym, postępującej moralnej degradacji dotychczasowych form życia – już niezgodnych z nowymi jego uwarunkowaniami.

<http://www.kte.psl.pl/Ekohumczmjpii.pdf>

(7) Michnowski Lesław, 1995, **Jak żyć?, Ekorozwój albo ...**, , Wyd. "Ekonomia i Środowisko", Białystok:

W encyklice "Sollicitudo rei socialis" Jan Paweł II ostrzega: "(...) świat współczesny, łącznie ze światem ekonomii zamiast troszczyć się o prawdziwy rozwój, wiodący wszystkich ku życiu »bardziej ludzkiemu« (...) zdaje się prowadzić nas szybko ku śmierci.

Wypowiedź ta stanowi w istocie po 15 latach potwierdzenie ostrzegawczej prognozy dla Klubu Rzymskiego pt.: "Granice wzrostu". W prognozie tej autorzy w ślad za Sekretarzem Generalnym ONZ U Thantem wzywali, aby szybko rozpocząć zasadniczą przebudowę światowego systemu społeczno-gospodarczego (systemu światowego) w celu uniknięcia kryzysu globalnego, który ich zdaniem, może być skutkiem kontynuowania dotychczasowych form życia i wzrostu gospodarczego, zwłaszcza przez wysoko uprzemysłowione części światowej społeczności.

W nowym raporcie zespołu Meadowsa pt. "Po przekroczeniu granic", który powstał 20 lat po ukazaniu się "Granice wzrostu", ponownie ukazane jest zagrożenie życia człowieka obecnie już niewłaściwymi, kryzysogennymi, utrzymującymi się wciąż jeszcze - zdezaktualizowanymi wzorcami cywilizacyjnymi, dominującymi zwłaszcza w rozwiniętej ekonomicznie części świata. Raport ten w istocie wykazuje, iż albo system światowy, w tym jego elita, nie jest w stanie podejmować efektywnych działań obronnych wobec prognozowanych zagrożeń życia człowieka i naszej cywilizacji, albo przyjęta została błędna strategia obrony oparta na zdezaktualizowanych wzorcach. W obu przypadkach konieczna jest ponowna refleksja nad istotą, przyczynami i metodami przewyciężania kryzysu globalnego.

Myślą przewodnią tej pracy jest, iż kryzys globalny jest skutkiem:

- przestarzałego, dominującego egoistycznego systemu wartości, opartego na - do niedawna koniecznej dla rozwoju - zasadzie wzrostu kosztem otoczenia,
- niedostatku wiedzy, niezbędnej do wyprzedzającego eliminowania licznych w sytuacji zmian zagrożeń życia, wynikających zwłaszcza z szybko postępującego procesu dezaktualizacji form życia,
- nieadekwatnej do sytuacji zmian, zdezaktualizowanej, nadmiernie bezwładnej, niesprawnej informacyjnie i "krótkomyślnej" infrastruktury systemu światowego.

Przewyciężanie kryzysu globalnego wymaga zatem pilnego, ewolucyjnego, dokonania - umożliwiających powszechną intelektualizację pracy oraz ekospołeczną sprawiedliwość - radykalnych zmian w formach podtrzymywania życia i gospodarowania wszystkich ludzi. Konieczna jest wspólnie - na Wschodzie i Zachodzie, Północy i Południu - przeprowadzona ekohumanistyczna transformacja: od stanu wzrostu elitarnego do stanu ekorozwoju światowej społeczności. Takie radykalne zmiany są od niedawna - w wyniku rozwoju nauki i techniki, zwłaszcza informacyjnej - już możliwe.

Ta podstawowa teza została zaakceptowana przez uczestników Pierwszego Światowego Kongresu Uniwersalizmu, który odbył się w 1993 roku. w Warszawie.

Plenarne końcowe posiedzenie tego Kongresu jednogłośnie przyjęło zaproponowany przeze mnie **Apel Warszawski - O EKOROZWÓJ:**

<http://www.kte.psl.pl/apelw.htm> ,

<http://www.psl.org.pl/kte/books.htm> , <http://www.kte.psl.pl/jzwstep.htm> .

(8) Diagnoza kryzysu globalnego oraz propozycję działań antykryzysowych, patrz m.in.: **Apel Klubu Twórców Ekorozwoju O ekohumanizm i budowę informacyjnych podstaw trwałego rozwoju**, 1999:

<http://www.kte.psl.pl/apelk.htm> .

Apel ten był wyłożony w podczas Światowego Szczytu WSSD'02 w Johannesburgu.